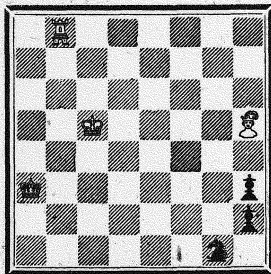

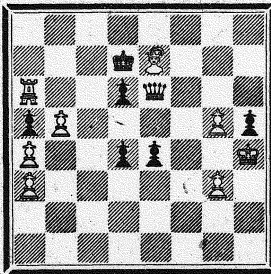
VÉGJÁTÉKOK

137. GRATZER GYÖRGY

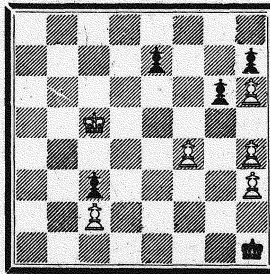
Döntetlen

138. KASSAI RICHARD

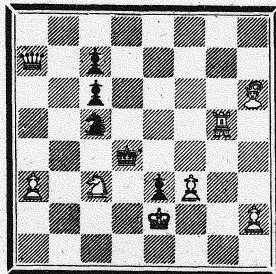

Világos nyer

139. KORÁNYI ATTILA

Világos nyer

140. L. LÖWENTON
Bukarest

Világos nyer

MÁRCIUSI MEGFEJTÉSEK

97. Fekete. 1. Fb5:†, ab5: 2. Be4†, Ve4: 3. f7†, Kd7 (3. —, Kf7: patt.) 4. f8V, Ve8 5. Ve8:†, Ke8: 6. Kh7:†, Kf7: 7. Kh8, g4 8. f7, g3 patt. (6 pont)

98. Fekete. 1. d6†, Ba8: 2. Ff6, a5 3. d7, a4 4. d8V, Bd8† 5. Fd8:†, a3 6. Ff6, a2 7. Fa1†, Ka1: 8. Kc1 v. Kc2 és sötét lépéskényszerben van; 1. —, Bd8 után 2. Fe5: a 3. Hc7 fenyegetés miatt a főváltozathoz vezet. Nem vezet célhoz 1. Ff6?, Bc5: matt, pl 2. Hc7, Bc7: 3. Fc7, Bb5 4. d6, Bg5: stb. miatt. Meglepően nehéznek bizonyult, olyan kitűnő fejtők, mint Sziráki Géza és Harsányi Lajos megfejtethetlenné jelzik, nem látva világos hetedik lépését. (10 p.)

99. Matzner. Intenció: 1. Ff3†, Kf3: 2. g5†, Kg3 3. Kf6 v. f7, Kh3: 4. Kg6†, Kg3 5. Kf5 (4. —, Kg4-re 5. Kf6), h4 6. g6, h4 7. g7, h2 8. g8V† stb. és nyer; 1. —, hg4-re egyszerűen nyer 2. hg4:†, vagy 3. Fg4: is, 3. Kg5 4. Kf7, Kh6 5. Fg3 miatt. Mellék megoldás: 1. g5:†, mert a sötét királyt le lehet szorítani. Pl: 1. —, Kg5 2. Kf7! (2. hg6: természetesen csak döntetlen), Kh5: 3. Kg7, Kg5 4. Ff3, Kh4 5. Fg4, Kg5 6. Fe6, stb. tempónyeréssel, vagy 3. —, g5 4. Ff3†, Kh4 5. Fg4, stb. vagy 1. —, hg5: 2. Kf6, Kg3 3. Kg5†, Kg2: 4. h4 és nyer. Érdekes, hogy fejtőkön vagy 1. Ff3, vagy 1. g5: megfejtést jelzik, de egy sincs közzétettük, aki mindkét megfejtést megtalálta volna. (Bármely megfejtés közléséért 6 pont.)

100. Sziráki. 1. h5, a2 2. h4, a3 3. Hh3, a2 4. 0-0, Kb2 5. Hg5†, a1V 6. Ba1:†, Ka1: 7. He6, a5 8. Hg7:†, a4 9. h6, a3 10. f7, a2 11. h8V, Kb2 12. Va8, a1V† 13. Va1:†, Ka1: 14. h5 és nyer. (10 p.)

APRILISI MEGFEJTÉSEK

101. Kassai. 1. Hg2†, Kf5 2. Hh4†, Kf6 3. Ve5:†, Ke5: 4. Hg2†, Kf5 5. He7† (5. Hh4†, Kg4 6. Hg2, Ba1† döntetlen), Ke6 6. He6, Kd5 7. Hh4†, Kc4 8. Hc2, Kd3 9. He1†, Ke2 10. Kg2, Bg8† 11. Kh3 és nyer. (10 pont.)

102. Lamoss. 1. Hb6†, Ke8 (1. —, Ke7: 2. Hd5†) 2. Hd5, Be4! (a 3. Hf6† fenyegetés miatt védeni kell a futót) 3. Kd6†, Bd4 4. Kc5†, Ba4 5. Hf6†, Ke7: 6. Kb5, Bd4 (6. —, Bf4 7. Hd5†) 7. Kc5, Ba4 8. Kb5, Fd1 (különböző lépésmintákkal döntetlen) 9. Hc3, majd 10. Hd1: döntetlen. Kevés fejtők találta meg végig a helyes levezetést. Többen beírtak egy következő megfeszítésekbe: 3. d3†, Ba4 4. Kd6, Ba† 5. Kc6, Bg6† nyer. — Ugyanígy: 4. Ke5†, Ba4† 5. Kd6, Ba†, majd Bg6. A legnehezebb azonban az 5-ik lépést megtalálni. Itt is többen 5. Kd6 lépést jelzik, amire 5. —, Ba†, majd Bg6 megint csak nyer. Nem jó 5. Kb6 sem 5. —, Fd7† miatt. (A megfejtés teljességéig függően 6–12 pont.)

104. Matzner. A megfelelő mezők: f3 — g5: e2, c2, g2 — f6: d3 — e7: c5 — c7: f2, d1 — f2, d2 — f7: e† — g7. Ennek alapján: 1. Kd1†, Kg7 2. Ke1†, Kg6 3. Kf2†, Kf6 4. Ke2, Kg5 5. Kf3, stb. és behatol: vagy 2. —, Kf7 3. Kd2†, Ke7 4. Kd3, Kd3, Kd6 5. Ke2 stb. és ugyancsak behatol. E végjáték nem eredeti, de meg-

fejtési gyakorlatnak igen bevált. Fejtőink jó elemzőkészséget dicsérik, hogy a korántsem könnyű oppozíciós feladatot számosan hibátlanul fejtették. (10 p.)
105. Záhonyi. 1. cb6: Bc1†, 2. Fc1:†, Ff3: 3. Fa3, Fe2† 4. Ke2: f3† 5. Kf1, e3 6. Fd6†, Fd6: 7. a7†, Kb7: 8. a8V†, Ka8: 9. b7†, Ka7 10. b8V, Kb8: vagy Fb8: patt. (8 pont.)

AZ ORSZAGOS

FELADVANYERTEKEZLET UTÁN ...

A június 27-1 II. országos feladvány-értekezlet, melyről lapunkban legközelebb részletes beszámoló közlünk, a végjátékszerzéssel és fejtéssel is behatóan foglalkozott.

Több felszólalás hangzott el, melyek azt a véleményét tükrözték, hogy a végjátékszerzés hazánkban fejlődésnek indult. Ezt bizonyítja, hogy a feladványbajnokság végjátékosztályán kitüntetett művek, bár számbelileg Nyeviczkey Loránd dr. halála miatt alatt maradtak az előző bajnokság végjátékai mögött, színvonal tekintetében felülmúlják azokat. Az elmúlt két évben több tehetséges végjátékszerző tűnt fel, mint Korányi Attila, Grätzer György és Kassai Richard.

A felszólalók részéről elhangzott az a kívánság, hogy rovatunkban szigorúbb mértékkel mérjük a közlésre kerülő műveket. Ezzel a véleménymel a magunk részéről is egyetértünk és a mennyiségi fejlődés után most már a minőségi javításra igyekszünk a fősúlyt fektetni. Megfelelő színvonalú eredeti művek hiányában inkább ismét kitüntetett feladványokat is közlünk a létraverseny keretében; annál is inkább, mert az értekezletre meghívott fejtők véleményéből az tűnt ki, hogy szívesen fejtenének versenyfeladványokat is. E kívánságnak tehát a jövőben eleget teszünk.

Az értekezlet a végjátékszerzés és fejtés szempontjából két fontos határozati javaslatot fogadott el; mindkettőt Pülöp Sándor, az OTSB sakkfeladójára felszólalása alapján. Az egyik, hogy a sakkfeladvány bizottság dolgozzon ki részletes tervezetet a végjátékszerzés további fejlesztésére. A bizottság e tervezetben foglalkozik majd a fiatalok nevelésének kérdéseivel; széleskörű versenyprogramot dolgoz ki és javaslatokat tesz arra, hogy mimódon lehet minél nagyobb tömegeket bevonni a végjátékszerzésbe és fejtésbe. A bizottság tervezetét ismertetni fogjuk olvasóinkal.

Több fejtő kifogásolta, hogy lapunkban csak félvékonyat adunk könyvdíjat a létraverseny keretében. E módosítást azért léptettük ez évben életbe, hogy külön megfejtési versenyeket is módunkban legyen rendezni. Harsányi Sándor kikunfélegyházi fejtő kifejtette észrevételeit, hogy így módon egyes osztályokban csak sokat, év alatt lehet elérni a létra felső fokát. (Meg kell állapítanunk, hogy a fejtők száma végjáték-rovatunkban is visszaesett a könyvdíjak csökkentése miatt. Fülöp Sándor bejelentette az értekezletnek, hogy az OTSB részéről felajánl annyi könyvjutalmat,

amennyi a negyedévenkénti díjazás újbóli bevezetéséhez szükséges. Ezt a közlést — mint az értekezlet egyik határozati javaslatát — természetesen nagy örömmel fogadták el a jelenlévők.

Felhívjuk tehát fejtőink figyelmét, hogy a második féltől kezdve a végjátékrovatban ismét negyedévenként három könyvjutalmat adunk azoknak a fejtőknek, akik a létra fejtéjén állnak. A létraverseny első féltévi eredményét szeptemberi rovatunkban közöljük.

Azok a fejtők, akik ez évben abbahagyták a fejtést, s most újból bekapcsolódnak, régebben szerzett pontjaikat megtartják és ismét esélyel vehetik fel a küzdelmet a Magyar Sakkélet és OTSB együttes létrarendszerű megfejtési versenyén.

UTÓLAGOS HOZZÁSZÓLÁSOK

Sziráki Géza, kiváló fejtők felhívta figyelmünket, hogy az 1954. decemberi számban közölt 82. sz. Grätzer-féle végjáték megfejtethetetlen. (A tervezett megfejtést az 1955. márciusi számban közöltük.) 5. Kd3 után ugyanis sötétnek nem kell 5. — e2-t lépnie; gyalogjával a harmadik soron marad, s ez esetben világos nem tudja nyert tervét végrehajtani. Pl: 5. — d5! 6. Bhl, d4 7. Bbl, a5 8. Bhl, Kc2 9. Bdl, Kg3† 10. Bg1†, Kf3† 11. Bel, Kg2 stb. döntetlen.

Több fejtők írja, hogy ugyancsak a márciusi számban a 81. sz. Fekete-féle végjáték megfejtésének közlésébe hiba csúszott; amennyiben 5. —, Ke3: után sötét nem húzhat 6. —, Ke5-öt, tehát világosnak nincs szüksege az oppozíció megszerzésére. Bár a tévedés valóban fennforog, az oppozíció megszerzésére mégis szükség van. Az történt csupán, hogy a főváltozatot felcseréltük a kitérő változattal. 3. —, Ke3:† 4. Hf5†, Kd3 5. Hd4:†, Kd4: 6. Kg3, Ke5 után létrejön a megfejtésben közölt oppozíciós játék.

Korányi Attila 1954. június havi rovatban közölt 36. számú végjátékát, melyet a decemberi számban módosítottunk, a következő végleges alakban kéri elfogadni: Vil: Ke1, Vhl, gy: f7 és g6 (4) Söt: Kd3, Ba7, He3 és h7, gy: g7 (5) Sötét indul és világos döntetlen ér el. Sötét legjobb lépése ez esetben 1. —, Ba2! (nem 1. —, Ba1?) s erre következik az intenció szerinti megfejtés. Ebben az alakjában a mű gazdaságosabb, mint a decemberben közölt módosítás, csupán a követelmény szokatlan kisse. A végjáték tehát ebben az alakban vesz részt 1954. évi előkésztési versenyünkön.

Grätzer György munkatársunk felhívta figyelmünket, hogy az 1951. évi kezdők Versenyén I–II. díjjal kitüntetett Molnár Árpád-féle végjáték (1955. II. havi rovat, 48. old.) elődös: Boros S. (Magyar Sakk-világ, 1926.) Vil: Kg2, Bcl, Fg5, Hd4, gy: b3 és h2 (6) Söt: Ka5, Vd6, Fh7, gy: c5, h4, h5 (6) döntetlen. 1. Bc5†, Vc5: 2. b4†, Kd4: 3. Fe7, Fe4† 4. Kh3, Ve7: 5. Hc6†, Fd3: patt. A Molnár-végjátékban található kísérőváltozat nem indokolja a mű létjogosultságát; miután azonban a szokásos háromnapos felszólalási határidő már lejárt, a verseny eredménye nem változik.